МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«27» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Теорія економічного аналізу»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 071 Облік і оподаткування
освітня програма – Облік і оподаткування

Кафедра обліку і аудиту

Силабус склав(ла) доцент кафедри обліку і аудиту, к.е.н., доцент Алла МОСКОВЧУК

Силабус затверджений на засіданні кафедри обліку і аудиту, протокол № 2 від «27» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.е.н., доцент Оксана НУЖНА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Облік і оподаткування», протокол № 2 від «27» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Облік і оподаткування» к.е.н., доцент Віталій ЧУДОВЕЦЬ

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2779

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Теорія економічного аналізу»

Освітня програма	Облік і оподаткування
Галузь знань / Спеціальність	07 Управління та адміністрування / 071 Облік і оподаткування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.е.н., доцент Алла МОСКОВЧУК електронна пошта: a.moskovchuk@lutsk-ntu.com.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Формування у майбутніх фахівців теоретико-методологічних знань щодо сутності та інструментарію економічного аналізу, закономірностей взаємозв'язку економічних явищ, а також опанування засад його організації й інформаційного забезпечення для дослідження причинно-наслідкових зв'язків у соціально-економічних системах.

Завдання: - дослідження сутності та значення економічного аналізу в управлінні, характеристика його предмета, об’єктів, категорій, завдань та класифікації видів;
- опанування методологічних засад дослідження закономірностей взаємозв'язку економічних явищ та побудови факторних моделей із обґрунтуванням застосування традиційних та математичних методів і прийомів;
- формування інформаційного забезпечення аналітичних досліджень, вивчення засад організації аналітичної роботи, складання програм аналізу та узагальнення його результатів для дослідження причинно-наслідкових зв'язків.

Пререквізити: Економічна теорія, бухгалтерський облік, економіка підприємства, економіко-математичні методи і моделі.

2. Компетентності

СК01 — Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро-та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК02 — Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв’язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	СК
Змістовий модуль 1. Суть економічного аналізу, його метод та традиційні прийоми обробки аналітичної інформації								

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
1	Тема 1. Значення і роль економічного аналізу в діяльності підприємств	2/0	2/0	11/15	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО8, МО9	СК01, СК02
2	Тема 2. Предмет і види економічного аналізу	2/1	2/0	11/14	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО8, МО9	СК01, СК02
3	Тема 3. Метод та методика економічного аналізу	5/1	5/0	14/23	24/24	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО8, МО9	СК01, СК02
4	Тема 4. Традиційні прийоми економічного аналізу	7/1	7/2	10/21	24/24	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО8, МО9	СК01, СК02
Змістовий модуль 2. Методи аналітичних досліджень та обгрунтування резервів. Організаційно-інформаційне забезпечення аналізу								
5	Тема 5. Методи факторного аналізу	6/2	6/4	12/18	24/24	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО8, МО9	СК01, СК02
6	Тема 6. Евристичні методи в економічному аналізі	2/0	2/0	8/12	12/12	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО8, МО9	СК01, СК02
7	Тема 7. Резерви підвищення ефективності господарської діяльності	2/1	2/0	8/11	12/12	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО8, МО9	СК01, СК02

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
8	Тема 8. Організація аналітичної роботи на підприємстві	2/0	2/0	8/12	12/12	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО8, МО9	СК01, СК02
9	Тема 9. Інформаційне забезпечення економічного аналізу	2/0	2/0	8/12	12/12	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО8, МО9	СК01, СК02
	Разом	**30/6**	**30/6**	**90/138**	**150/150**			

Легенда: СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО8 — презентація та виступи на наукових заходах; МО9 — залік.

4. Результати навчання

Знати:

– теоретичний базис (історію розвитку економічного аналізу як науки, його предмет, об'єкт та суб'єкти, категорії, функції, принципи), причинно-наслідкові та функціональні зв'язки для аналітичного дослідження процесів і явищ на різних рівнях економічних систем, а також роль аналітичної системи в управлінні соціо-еколого-економічним розвитком цих систем;

– метод, методику та інструментарій економічного аналізу (методи, способи і прийоми аналітичного дослідження) та підходи до визначення резервів і напрямів підвищення ефективності діяльності економічних систем;

– порядок організації аналітичної роботи (формування плану, програми, документальне оформлення) та систему інформаційного забезпечення аналітичних досліджень, включаючи сучасні технології обробки економічної інформації.

Вміти:

– ідентифікувати предмет, об'єкт та суб'єктів аналітичного дослідження, оперувати категоріальним апаратом теорії економічного аналізу та визначати роль аналітичної системи в управлінні соціо-еколого-економічним розвитком економічних суб'єктів;

– володіти загальнонауковими та спеціальними методами аналітичного дослідження, застосовуючи інструментарій економічного аналізу для моделювання взаємозв'язків економічних показників, виявлення факторів впливу та кількісного визначення а кількісного визначення резервів підвищення ефективності діяльності економічних систем;

– організувати аналітичну роботу, формуючи план і програму дослідження, його інформаційну базу, а також документально оформлювати отримані результати із застосуванням сучасних технологій обробки економічної інформації.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 8 – Гідна праця та економічне зростання

ЦСР 9 – Промисловість, інновації та інфраструктура

ЦСР 12 – Відповідальне споживання та виробництво

ЦСР 16 – Мир, справедливість та сильні інститути

6. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (50 %) + модульний контроль (50 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Значення і роль економічного аналізу в діяльності підприємств

Зміст економічного аналізу та основні етапи його розвитку. Умови, які спонукали до розвитку аналізу на підприємствах. Періодизація розвитку вітчизняного економічного аналізу. Функції і завдання економічного аналізу. Місце та роль економічного аналізу в системі управління підприємства: основні причини включення аналізу до складових управління та зростання його ролі в управлінні підприємством.

Тема 2. Предмет і види економічного аналізу

Предмет, об’єкти та суб’єкти економічного аналізу. Принципи проведення аналітичного дослідження. Види економічного аналізу. Зв’язок економічного аналізу з іншими дисциплінами: економічною теорією, галузевими економіками, бухгалтерським обліком, статистикою, плануванням , аудитом тощо

Тема 3. Метод та методика економічного аналізу

Метод економічного аналізу, його особливості. Методика проведення аналітичних досліджень: загальна та спеціальні методики аналізу. Основні категорії економічного аналізу: показники, фактори, резерви. Ознаки класифікації та характеристика видів показників, факторів, резервів. Класифікація методів економічного аналізу.

Тема 4. Традиційні прийоми економічного аналізу

Прийоми обробки економічної інформації: деталізація показників, порівняння, групування, відносні величини, середні величини, показники варіації, елементарні прийоми оброблення динамічних рядів, балансовий прийом. Прийоми відображення аналітичної інформації: табличний прийом, графічний прийом.

Тема 5. Методи факторного аналізу

Суть і завдання факторного аналізу. Детерміновані факторні моделі, прийоми їх перетворення. Факторний аналіз у детермінованих моделях. Сутність та застосування способів елімінування: ланцюгових підстановок, абсолютних різниць, відносних різниць, індексного способу. Суть способів пропорційного ділення, дольової участі, інтегрування, логарифмування. Факторний аналіз у стохастичних моделях. Передумови використання та завдання стохастичного факторного аналізу. Моделювання стохастичних факторних систем.

Тема 6. Евристичні методи в економічному аналізі

Суть і класифікація евристичних методів. Основні умови, що визначають доцільність використання евристичних методів. Використання евристичних методів в аналітичних дослідженнях: методу мозкового штурму, методу конференції ідей, методу синектики, методу Дельфи, методу сценаріїв, методу колективного блокнота.

Тема 7. Резерви підвищення ефективності господарської діяльності

Поняття резервів в економічному аналізі та в бухгалтерському обліку. Принципи виявлення та мобілізації резервів. Методика розрахунку та обгрунтування величини резервів. Етапи вимірювання і оцінки резервів господарювання. Вибір способу вимірювання резервів: спосіб порівняння, прямого підрахунку, методи детермінованого факторного аналізу, способи математичного програмування, функціонально-вартісний аналіз (ФВА)

Тема 8. Організація аналітичної роботи на підприємстві

Зміст та форми організації економічного аналізу. Складові (підфункції) організації економічного аналізу. Етапи проведення аналітичних досліджень.
Формування плану та програми аналізу. Використання програмного забезпечення в аналітичних дослідженнях. Документальне оформлення результатів аналізу.

Тема 9. Інформаційне забезпечення економічного аналізу

Суть інформаційного забезпечення та групування джерел даних. Система інформаційного забезпечення економічного аналізу: перелік інформаційних одиниць, структура інформації, характеристика руху інформації. Класифікація економічної інформації. Вимоги до інформаційного забезпечення. Підготовка та аналітична обробка економічної інформації. Формальна перевірка. Перевірка по суті.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Не передбачено навчальним планом.

10. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

11. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Теорія економічного аналізу [Текст]: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 071 Облік і оподаткування денної та заочної форм навчання / уклад. А.Т. Московчук, Луцьк: ВІП ЛНТУ, 2024. 82 с. https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/16505

2. Теорія економічного аналізу [Текст] : методичні вказівки до практичних занять для здобувачів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 071 Облік і оподаткування денної та заочної форм навчання / уклад. А.Т. Московчук. Луцьк: ВІП ЛНТУ, 2026. 62 с. ttps://repository.lntu.edu.ua/server/api/core /bitstreams/aec2a6f6-af6d-4ea7-a891-20a6b4c0131c/content

3. Теорія економічного аналізу [Текст] : методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 071 Облік і оподаткування денної та заочної форм навчання / уклад. А.Т. Московчук. Луцьк: ВІП ЛНТУ, 2026. 35 с. https://repository.lntu.edu.ua /server/ api/core/bitstreams/ae98ddaf-a0eb-4c7d-8cf8-2827ef9479b0/content

Праці інших авторів:

4. Воронко О. С., Штепа Н. П. Економічний аналіз : навчальний посібник. 3-тє вид., стереотипне. Львів : «Новий Світ-2000», 2026. 279 с.

5. Гайбура Ю.А. Теорія економічного аналізу : навч.-метод. посіб. / Ю.А. Гайбура. Кам'янець-Подільський : ЗВО «ПДУ», 2024. 212 с. URL: http://188.190.43.194:7980/jspui/bitstream/ 123456789/ 13279/1/%d0%a2%d0% 95%d0%90.%20%d0%9d%d0%b0%d0%b2%d1%87.-%d0%bc%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4.%d0%bf% d0%be %d1%81..pdf

6. Єршова Н. Ю. Економічний аналіз [Електронний ресурс] : навч. посібник / Н. Ю. Єршова ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2023. 190 с. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/383431a8-f176-4eeb-9795-3103dcfa1dca/content

7. Приймак С. В. Економічний аналіз. Практикум : навчальний посібник. Львів : «Галицька видавнича спілка», 2023. 324 с.

8. Rokach L. Cluster Analysis: A Primer Using R. World Scientific, 2024. URL: worldscientific.com

9. Llaudet E., Imai K. Data Analysis for Social Science: A Practical Introduction with R. Princeton University Press, 2022. URL: harvard.edu

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

10. Bludova Tetiana, Usherenko Svitlana, Moskovchuk Alla, Kaminska Iryna, Kyslytsyna Olga. Enterprise risk arising from legacy production systems: a probabilistic perspective. EUREKA: Physics and Engineering,2022(5).p.150-161. URL:https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/11816

11. Московчук А.Т. Економічний аналіз в управлінні сучасним підприємством: пошуково-прогностичний аспект. Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції «Управління розвитком соціально-економічних систем» (м. Харків, 06-07 березня 2025р.). Харків: ДБТУ. Ч.2. 2025. С. 613 – 616. URL: https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/5473ed30-92d1-481a-812f-2e7018fe2eb0/content

12. Московчук А.Т., Дорош В.Ю. Оцінка методичних підходів до аналізу фінансового стану підприємства. Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством: матеріали XVI міжнар. наук. - практ. конф., 25 травня 2025 р. Луцьк: ВІП ЛНТУ, 2025. С. 65-68 URL: file:///D:/%D0%AD%D0%A2%D0%9E%D0%A2%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D1%8C%D1%8E%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%9A%D0%A0%D0%9C/Downloads/247568633%20(13).pdf

13. Московчук А. Т., Дорош В. Ю. Детермінанти формування фінансових результатів: ретроспективний та перспективний аналіз. Acta Academiae Beregsasiensis. Economics. 2023. Вип. 4. С. 468-478. URL: https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/17805

Праці інших авторів:

14. Ochilov Ilkhom. Methodology for Practical Analysis of Economic Efficiency Indicators of Clusters. International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding. 2023. Vol. 10, Issue 10. pp. 184–192. URL: IJMMU Article 5214.

15. Полоз В.Д. Методичні підходи до аналізу фінансових результатів. 2024. Миколаїв. https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/18277 /1/ zbirnyk-tez-22-03-24-off-47-49.pdf

16. Segarra V., King R. S. Applied Data Science for Economics and Business: Using R. Springer, 2023. URL: springer.com

III. Інформаційні ресурси

17. http://www.ukrstat.gov.ua - Державна служба статистики України

18. http://www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.

19. http://zakon.rada.gov.ua/ – Веб–сторінка Верховної Ради України.

20. http://www.minfin.gov.ua/ – Веб–сторінка Міністерства фінансів.

21. http://www.me.gov.ua/ – Веб–сторінка Міністерства економіки України.